

Brüssel, 16. november 2018
(OR. en)

13987/18

Institutsioonidevaheline
dokument:
2018/0236(COD)

ESPACE 61	MI 807
RECH 476	ENER 364
COMPET 748	EMPL 515
IND 331	CSC 314
EU-GNSS 25	CSCGNSS 9
TRANS 518	CSDP/PSDC 633
AVIATION 146	CADREFIN 333
MAR 164	CODEC 1921
TELECOM 389	IA 379

MÄRKUS

Saatja:	Eesistujariik
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Eelmise dok nr:	13980/18 + COR1
Komisjoni dok nr:	9898/18 + ADD 1-4
Teema:	<i>Euroopa Liidu Nõukogu 29.–30. novembril 2018 Brüsselis toimuva istungi (konkurentsivõime (siseturg, tööstus, teadusuuringud ja kosmos)) ettevalmistamine</i> Määrus, millega luuakse liidu kosmoseprogramm (esimene lugemine) – <i>Eduaruanne</i>

I. SISSEJUHATUS

1. Komisjon esitas 6. juunil 2018 eespool nimetatud määruse ettepaneku Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

2. Kavandatav määrus on osa Euroopa kosmosestrateegiat käsitleva komisjoni teatise järelmeetmetest. Kavandatava uue programmi üldised eesmärgid on järgmised:
- pakkuda kvaliteetseid ja ajakohaseid, ning kui see on asjakohane, turvalisi kosmoseandmeid, teavet ja teenuseid, võimaluse korral kogu maailmas, täites olemasolevaid ja tulevasi vajadusi ja järgides liidu poliitilisi prioriteete;
 - kasutada täielikult ära sotsiaal-majanduslikku kasu, sealhulgas edendades programmi komponentide pakutavate andmete, teabe ja teenuste võimalikult laialdast kasutust;
 - tugevdada liidu ja selle liikmesriikide julgeolekut, tegutsemisvabadust ja strateegilist sõltumatust;
 - edendada rahvusvahelisel tasandil liidu juhtpositsiooni kosmosesektoris ning tugevdada tema rolli üleilmsete probleemide lahendamisel ja üleilmsete algatuste toetamisel.
3. Kavandatava kosmoseprogrammi eesmärk on tagada GALILEO ja EGNOS (Euroopa Geostatsionaarne Navigatsioonilisüsteem), ELi ülemaailmse satelliitnavigatsioonisüsteemi (GNSS) ja Copernicuse kui maailma kõige arenenuma Maa seire süsteemi tegevuse jätkuvus ja edasine areng. Kosmose olukorrast ülevaate saamise (SSA) algatus toetab kosmosealase tegevuse pikaajalist jätkusuutlikkust ja turvalisust, tagades kaitse kosmosest tulenevate ohtude eest. Uus riikliku satelliitside (Govsatcom) algatus annab liikmesriikide ja ELi julgeolekuvaldkonna osalejatele tagatud juurdepääsu turvalisele satelliitsidele.

4. Komisjon teeb ettepaneku:

- lihtsustada ja ühtlustada kehtivat ELi kosmosepoliitika õigusraamistikku. Esimest korda on kogu kosmosetegevusel üksainus õiguslik alus (ELi toimimise lepingu artikkel 189, kosmos). Ettepanekus on koondatud ühte teksti ja ühtlustatud erinevad õigusnormid, mis sisaldasid varem eri määrustes või otsustes, ja on lisatud uusi elemente;
- sätestada osalemine rahastamises ja eelarvemehhanismid, mis sõltuvad 2021.–2027. aasta mitmeaastase finantsraamistiku üle peetavate läbirääkimiste tulemusest. Programmi kogueelarve ajavahemikuks 2021–2027 on 16 miljardit eurot jooksevhindades, mille soovituslik jaotus on järgmine: Galileo ja EGNOS: 9,7 miljardit eurot; Copernicus: 5,8 miljardit eurot; kosmose olukorrast ülevaate saamine ja riiklik satelliitside: 0,5 miljardit eurot;
- luua ühtne ja lihtsustatud juhtimissüsteem. Komisjon vastutab ka edaspidi kogu programmi juhtimise eest. Komisjon teeb ettepaneku, et Euroopa GNSSi Agenduur, mis nimetatakse ümber ELi Kosmoseprogrammi Ametik, toetab veelgi rohkem ELi kosmosetegevuse kasutuselevõttu ja turuleviimist ning täidab suuremat rolli programmi kõikide komponentide turvalisuse akrediteerimise tagamisel. Euroopa Kosmoseagentuur (ESA) on oma ainulaadsete eksperditeadmiste tõttu ka edaspidi oluline partner ELi kosmoseprogrammi tehnilises ja operatiivses rakendamises;
- täpsustada ja standardida programmi turvalisuse raamistikku, eelkõige austatavate põhimõtete, järgitavate menetluste ja võetavate meetmete puhul.

5. Euroopa Parlamendi tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjon määras raportööriks Massimiliano Salini (EPP, IT) ning kavatseb hääletada raporti projekti üle 21. novembril 2018. Parlamendi täiskogus pannakse raport hääletusele eeldatavasti 2018. aasta detsembris.

6. Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee võttis oma arvamuse vastu 17. oktoobril 2018,¹ Regioonide Komitee aga ei ole praeguseks arvamust avaldanud.

¹ Dok 13686/18.

II. TÖÖ NÕUKOGUS

7. Kosmose töörühm on Bulgaaria ja Austria eesistumisperioodil ettepanekut analüüsinud 20 koosolekul.
8. Kuna kavandatud määrus on uue mitmeaastase finantsraamistikuga seotud ettepanekute paketi üks osa, on kõik eelarvemõjuga ja horisontaalsed sätted kõrvale jäetud, kuni tehakse täiendavaid edusamme mitmeaastase finantsraamistiku osas. Need sätted, mis on tekstis esitatud nurksulgudes, käsitlevad kliimaeesmärke (põhjendus 13), liidu eelarve kaitsmist juhul, kui liikmesriikides esineb üldistunud puudusi õigusriigi toimimises (põhjendus 22), kolmandate riikide osalemist ELi programmis (artikli 7 lõige 2), omandiõigust ja varade kasutamist – lepinguid või muid kokkuleppeid kolmandate riikidega (artikli 9 lõiked 3 ja 4), ning programmi rakendamise rahastamispaketti (artikli 11 lõige 1).
9. Kõnealusele ettepanekule lisatud mõjuhinna vaadati üksikasjalikult läbi 13. ja 26. juunil 2018, keskendudes eelkõige nendele aspektidele, mille kohta delegatsioonid nõudsid lisaselgitusi. Kontrollnimekirjale antud vastuste alusel toodi välja ka teatud konkreetset probleeme, mis vajasis erilist tähelepanu ja põhjalikku arutelu.
10. Delegatsioonid tervitasid komisjoni ettepanekut, mis tugineb 2016. aasta Euroopa kosmosestrateegiale ja toetasid üldiselt õigusnormide lihtsustamist ja ühtlustamist ning kavandatud rahastamispaketti. Liikmesriigid on seisukohal, et kosmosealaste juhtprogrammide (Copernicus, Galileo ja EGNOS) jätkamine on ülimalt tähtis, ja tervitasid ka elemente, mis on seotud kosmosevaldkonna vanade ja uute osalejate konkurentsivõimega, eelkõige VKEde ja idufirmade jaoks, ja elemente, mis käsitlevad kosmost kui digitaalmajanduse võimaldajat, sünergiaid muude liidu programmidega, kaasatust ja suutlikkuse suurendamise meetmeid.

III. PEAMISED LAHENDAMATA KÜSIMUSED JA PÕHILISED TEKSTIS TEHTUD MUUDATUSED

11. Kosmose töörühm viis lõpule ettepaneku teksti läbivaatamise, välja arvatud julgeolekut käsitlevad sätted, mille jaoks oodatakse nõukogu julgeolekukomitee arvamust, mida kosmose töörühm taotles 2018. aasta juulis.
12. Eesistujariigi viimane kompromissettepanek on esitatud käesoleva dokumendi *addendum*'is (dok 13987/18 ADD 1). Aruteludes käsitleti järgmisi teemasid.
 - a) Juhtimine (artiklid 27–32): teksti on muudetud, et selgitada täpsemalt kõikide osalejate (komisjon, liikmesriigid, Euroopa Liidu Kosmoseprogrammi Amet ja Euroopa Kosmoseagentuur (ESA)) ülesannete jaotust. Vaja on jätkata tööd kosmoseprogrammi ameti tegevusvaldkonna paremaks raamistamiseks.

Juhtimisega seoses muudeti artiklit 107 „Komiteemenetlus“, et lisada erinevad programmikomitee koosseisud: valdkondadevaheline koosseis ja koosseis iga komponendi jaoks, kusjuures kõigil on võrdsed õigused. Julgeolekualane koosseis vaadatakse täiendavalt läbi siis, kui nõukogu julgeolekukomitee arvamus on kättesaadav.
 - b) Juurdepääs kosmosele (artikkel 5): tuleb jätkata tööd kosmosele juurdepääsuga seotud tegevuste ulatuse kindlaksmääramiseks.
 - c) Üldsätted (artiklid 1–10): mõisteid on kohandatud vastavalt teksti eri osades tehtud muudatustele ning on lisatud mõned uued mõisted. Programmi komponente ja eesmäärke käsitlevaid sätteid on muudetud selgemaks.
 - d) Osalemine rahastamises ja eelarvemehhanismid (artiklid 11–13): lisatud on kulukategooriate vahelise rahastuse ümberjaotamise ülemmäär.

- e) Finantssätted (artiklid 14–26): lisatud on hankenõukogu hankemenetluse järelevalveks ja mõned sätted on muudetud selgemaks. On vaja teha veel täiendavat tööd selle peatükiga ja eelkõige artikliga 25 „Liidu oluliste julgeolekuhuvide kaitse“.
 - f) Programmi komponendid (Galileo ja EGNOS, Copernicus, kosmose olukorrast ülevaate saamine (SSA) ja riiklik satelliitside (GOVSATCOM) (artiklid 43–69): sätteid on täpsustatud ja muudetud selgemaks.
 - g) Liidu Kosmoseprogrammi Amet (artiklid 70–99): ameti toimimist käsitlevatele sätetele on lisatud mitmeid selgitusi.
 - h) Näitajad (lisa): on töötatud välja kaks näitajate rühma, üks iga-aastase aruandluse jaoks ja teine programmi rakendamise mitmeaastaste hindamiste jaoks.
13. Eesistujariik on teadlik, et vaatamata märkimisväärsetele jõupingutustele ja olulistele edusammudele on vaja tööd jätkata. Eesistujariik kavatseb varsti esitada kosmose töörühmale muudetud kompromissettepaneku, et saavutada teksti suhtes üldine kokkulepe ja saada COREPERilt volitused, et alustada võimalikult kiiresti läbirääkimisi Euroopa Parlamendiga.

IV. KOKKUVÕTE

14. Alaliste esindajate komiteel ja nõukogul palutakse võtta teadmiseks eespool esitatud aruanne liidu kosmoseprogrammi loomist käsitleva määruse ettepaneku läbivaatamisel tehtud edusammude kohta.
-